

Канд. екон. наук Дон О. Д., Яріз Н. А.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ТЕНДЕНЦІЇ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ З КРАЇНАМИ ЄС

Зовнішня торгівля завжди відігравала важливу роль у розвитку країн, а для України вона є особливо важливою, оскільки вона є активним учасником на світових товарних ринках. Співпраця з країнами Європейського Союзу (ЄС) є одним із найбільш значущих напрямків зовнішньої торгівлі для України. Протягом останніх десятиліть торгівельні відносини між Україною та країнами ЄС не лише зростають за обсягами, а й стають все більш стратегічними для обох сторін.

Аналіз тенденцій зовнішньої торгівлі між Україною та країнами Європейського Союзу відіграє ключову роль у визначенні факторів, що впливають на економічний розвиток України. Окрім того, вивчення головних партнерів України серед країн ЄС дозволяє зрозуміти динаміку та перспективи співпраці між цими країнами. Відомість основних країн-партнерів та їхнього внеску у торгівельні відносини дозволяє ефективніше планувати та реалізовувати відповідні стратегії зовнішньоекономічного співробітництва України, а також оперативно реагувати на зміни у світовій економічній кон'юктурі.

У розгляді головних партнерів України серед країн Європейського Союзу варто звернутися до важливості та масштабності торговельних зв'язків між цими двома суб'єктами. З відомими історичними, економічними та політичними взаємозв'язками, Україна та країни ЄС мають великий потенціал для спільного розвитку та партнерства. Аналіз головних партнерів України в Європейському Союзі відкриває важливі аспекти торгівлі, інвестицій та інші форми співпраці між цими регіонами. Детальне дослідження цього питання дозволить краще зрозуміти динаміку торговельних відносин та визначити ключові чинники, що впливають на них.

Аналізуючи динаміку торгівлі України з ЄС за період 2019-2023 рр. можна зробити висновок, що найбільше Україна співпрацює з Німеччиною, Польщею, Румунією, Францією та Італією. В табл. 1 наведено основні показники торгівлі України з провідними країнами-партнерами ЄС у 2022 році.

Таблиця 1

**Топ 5 країн ЄС – партнерів України за показниками зовнішньої торгівлі, тис. дол.
США у 2022 році [1]**

Експорт		Імпорт	
Польща	3067890,0	Польща	3868456,7
Румунія	2289367,3	Німеччина	2806768,0
Німеччина	1100567,0	Болгарія	1366875,9
Іспанія	1108724,0	Італія	1194632,6
Італія	908679,8	Франція	1024324,7

У порівнянні з 2021 роком, 2022 рік був ударним не тільки по політичній сфері України, а й по економічній. Показники експорту та імпорту в країни ЄС помітно знизилися. Експорт до Польщі знизився до 3 067 890,0 тис. дол. США, Німеччини – 1 100 567,0 тис. дол. США та Італії – 908 679,8 тис. дол. США. Показники імпорту суттєво знизилися з Німеччини – 2806768,0 тис. дол. США, Італії – 1 194 632,6 тис. дол. США, Польщі – 3 868 456,7 тис. дол. США.

Війна країни-агресора проти України, що розпочалася у лютому 2022 року, значно вплинула на показники зовнішньої торгівлі між Україною та ЄС. По-перше, внаслідок військової агресії відбулося значне скорочення обсягів експорту українських товарів до країн ЄС. Це пов'язано з тим, що бойові дії ведуться на сході України, де розташована значна частина промислового потенціалу. Підприємства змушені припинити виробництво і експорт через пошкодження інфраструктури, логістичні проблеми тощо. Особливо суттєво постраждав експорт продукції металургії, машинобудування та аграрної галузі.

Водночас, ЄС активно здійснює гуманітарну допомогу та надає військову підтримку, що збільшує обсяги імпорту з країн Євросоюзу. У березні імпорт товарів зріс на 9,5%, зокрема імпорт медикаментів та військової зброї.

Загалом економічна взаємодія України та ЄС значно ускладнилася через війну, але ЄС демонструє солідарність та готовність і надалі підтримувати Україну. Після перемоги очікується швидке відновлення двосторонньої торгівлі та розширення експорту української продукції на європейський ринок. ЄС також обіцяє надати макрофінансову допомогу для відбудови економіки України після війни. Умови війни завжди мають значний вплив на економічні та торговельні відносини між країнами. У випадку України, війна змінила формат та стратегічні пріоритети співпраці між Україною та ЄС. Однією з ключових змін у співпраці

України з ЄС було прискорення процесу інтеграції України до європейського економічного та політичного простору. Після повномасштабного вторгнення Україна відправила заявку на вступ до Європейського Союзу у лютому 2022 року [2]. У червні того ж року Європейська Комісія одностайно рекомендувала надати Україні статус кандидата на вступ до ЄС, що було підтримано всіма 27 країнами-членами Союзу.

Це рішення Європейського Союзу відображає важливий символічний крок на шляху інтеграції України до ЄС і підтверджує підтримку європейських прагнень України. Після отримання статусу кандидата Україна зобов'язана провести ряд реформ у політичній, економічній та правовій сферах відповідно до вимог ЄС для подальшого просування у процесі вступу. Україна розраховує на отримання повноправного членства у ЄС до 2030 р., проте успішність цього процесу значно залежатиме від внутрішніх перетворень в Україні та позиції ЄС. Прискорення євроінтеграції України стало важливим стратегічним пріоритетом як для самої України, так і для Європейського Союзу, особливо на тлі геополітичних викликів.

Список використаних джерел:

1. Державна служба статистики. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2022/zd/e_iovt/arh_iovt2022.htm.
2. Міністерство економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=5db0599-BiuletenStanuTorgovelnikhVidnosinMizhUkrainoiuTasU2022-Rotsi>.

Дробчак М. О., канд. екон. наук Михайленко О. Г.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ОЦІНКА ПОДІБНОСТІ ГАЛУЗЕВИХ СТРУКТУР ВВП УКРАЇНИ ТА КРАЇН ЄВРОПИ

Кількісне зростання економіки, виражене у збільшенні ВВП, визначається як ключовий показник успішності [1], однак якісні зміни у структурі цього макроекономічного показника також відіграють не останню роль у формуванні гео економічного потенціалу країни. Перш за все, йдеться про галузеву структуру економіки. Домінування тієї чи іншої галузі в структурі ВВП вказує на еконо-